

Obupno dejanje v duševni zmedenosti. V Cerkljici pri Št. Ilju v Slov. goricah so našli na podstrešju obešeno 22letno Marijo Pernek, ki si je že poprej dvakrat poskušala vzeti življenje. Obupno dejanje je bilo izvršeno v očitni duševni zmedenosti.

Že zopet smrt zaključek fantovskega pretepa. Pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah so se vinjeni fantje med seboj sporekli in stekli. 23letni Franc Njivar je dobil zabodljaj z nožem v trebuh in mu je podlegel. Sodno raztelesenje je ugotovilo, da je imel na več krajih prerezana čreva. Kot storilec se je sam javil 21letni Franc Čuš, ki je bil predan v ptujski preiskovalni zapor.

V Celju je vodil žeparje, na Hrvaškem je bil smrtno zaboden. Na Uršlovem sejmu v Celju 21. oktobra so bili na delu žeparji iz okolice Čakovca. Voditelj teh uzmovičev je bil 28letni kmet Štef. Bednjač iz Totovca pri Čakovcu. Celjska policija je zaprla celo družbo žeparjev, le vodja jim je še pravočasno popihal in za tem je bila izdana tiralica. Na podlagi tiralice so izsledili orožniki Bednjača te dni v krčmi Vrbanec v Totovcu. Na predajo pozvani se je zoperstavil orožnikom. Enemu je odgriznil prst, drugemu je hotel iztrgati puško. V silobranu je eden od orožnikov smrtno zabodel Bednjača.

Nevaren ptič hotel pobegniti iz zapora. V preiskovalnem zaporu v Celju je znatit in vlomilec Ivan Bezovšek, ki je hotel nasilnim potom na svobodo. Od mize je odlomil nogo in tako oborožen je zagrozil s smrtjo dvema paznikoma. Napadena sta po dolgotrajnem ruvanju zmogla tolovaja in mu preprečila pobeg v svobodo. Ustrelil se je v Ljubljani na Jegličevi cesti geometer Ignacij Petročnik.

Albumi za razglednice in fotografije so najlepše slikovnice, vezane z vašimi spomini! Ohranite si vse razglednice in fotografije v albumih! Pridite pogledat našo zalogo v Cirilovih prodajalnah Maribor in Ptuj.

Izpred sodišča.

Obsojeni ciganski tatovi. V Strihovcu pri Št. Ilju v Slov. goricah je bil izvršen 27. avgusta od ciganske tolpe vlom v trgovino Ivana Šefa, ki je bil oškodovan za 44.691 Din. Orožnikom je uspelo, da so izsledili del blaga v vrednosti 12.083 Din, drugo pa je sigurno za okradenega zgubljen. Vlom je zasnoval Josip Baranja iz Vanče vasi v Prekmurju, ki je tudi sestavljal tolpo iz samih cigánov iz Vanče vasi. Do Strihovca so hodili samo po noči, po dnevu so se skrivali po gozdovih. Po posrečenem vladu so se cigani zatekli na kozolec pri Jarenini. Naslednjo noč so ukradli v Jablanah na Dravskem polju posestniku Francu Arnušu konja in koleselj, naložili so plen na voz in ga peljali do Mure, kjer so voz ter konja pustili na cesti, pobasali nakradeno blago v bisage in se vrnili srečno preko Mure v domačo vas, kjer so pokradeno zakopali pod pode svojih koč. Obtoženi cigani so na obravnavi v Mariboru 20. novembra vse tajili, a so le bili obsojeni in sicer: Horvat Franc 4 leta robije, Aleksander Baranja 6 mesecev strogega zapor, Julijana Baranja 3 mesece strogega zapor, Marija Baranja, Marija Horvat, Cecilija Baranja, Ana Horvat, Julijana Cener in Marija Horvat pa vsaka po 2 meseca strogega zapor. Nekaj glavnih krivcev se še skriva pred roko pravice.

V Celju obsojena ubijalca. 25letni Jože Lovrenčak in 28letni Janez Horvat, posestniška sinova iz Koretnega pri Šmarju, sta povzročila 14. oktobra s pobojem smrt 60letnega Jurja Kampuš. Do obračuna je došlo, ker je Kampuš enkrat v septembru izmaknil Horvatu obleke za 200 Din. Pred sodniki v Celju 17. t. m. je Horvat zanikal vsako krivdo. Lovrenčak je priznal. Lovrenčak je bil obsojen na tri leta, ker je na tleh ležečega Kampušja še petkrat lopnil s kolom, Horvat na 1 leto in 10 mesecev robije.

12članska vlomilska in tatinska družba pred sodniki. Ljubljansko sodišče je sodilo zadnje dni 12člansko tatinsko druž-

bo, ki je izvršila letos aprila in maja po Ljubljani, okolici in po Dolenjskem 15 tatvin in znaša skupna škoda 25.000 Din. Bandi mladih delamržežev sta načelovala Štefan Cigan, 24letni delavec iz Srednje Bistrice v Prekmurju, in 33letni Ivan Kunstek iz okolice Trebnja na Dolenjskem, brezposelni krojaški pomočnik. Št. Cigan je bil obsojen na 1 leto in 4 mesece strogega zapor, Ivan Kunstek na 2 leti, ostali pa od 20 dni do 7 mesecev zapor.

Slovenska Krajina.

Gregorčičeva proslava. Emigrantsko društvo »Soča« v Murski Soboti je priredilo v soboto 14. t. m. proslavo 30letnice smrti Gregorčičeve. Spored je bil kaj pester: Deklamacija, nastop orkestra, zborna deklamacija, pevski nastop združenega pevskega zbora »sobočkega« in nastop mariborskega »Jadrana«. Središče proslave je bil slavnostni govor g. profesorja Smoleta, ki nas je z mehkim besedami popeljal v solnčno a tužno Goriško in nam predstavljal »goriškega slavčka« kot pesnika, kot duhovnika ter kot trpina. Pozornost je vzbudil združen zbor »sobočki« pod vodstvom g. organista Tuša. Naj bi ta zbor ostal za stalno, se razvijal, pa bo

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

Skrivnostna kovina.

Še vedno je zlato gospodar sveta. Vsako leto ga več pridobivajo, lakota za njim pa je vedno hujša. Po svetovni vojni je znašala celokupna teža v enem letu pridobljenega zlata petsto do šeststo tisoč kg. V zadnjih dveh letih se je letna višina pomnožila celo na milijon kg. V vseh bankah sveta leži vrhutega zlatega zaklada za okroglo 26 tisoč ton, okoli 5000 ton je v rokah zasebnikov. Francoska narodna banka ima »lata« v teži 4445 ton, angleška 1600, ameriška pa celo 12 tisoč ton. Kako potem, da zlato vseh povsod primanjkuje, ko »pa ga je vedno več in se ta rumena kovina le težko obrabi? Še nikdar ni bilo toliko

Urški pa ni bilo videti, da bi ji šla molitev kaj prida od srca. Venomer se je premikala, da je klop škripala in ječala, zdaj je prevrnila klečalnik, zdaj zopet ji je padel rožni venec na tla. Škilila je na Pavlo, in ko se ji je zdelo, da polzijo Pavli solze po licu, se je potuhnila in znova poskusila z angel-skim češčenjem... Eno uro je prestala, potem pa je dejala Pavli, da se je že namolila in da je lačna. Na trati za zvonikom sta se usedli. Urška je pogrnila prt in razdevala po njem jajca, klobase, kruh in dve steklenici: v eni je bila kava, v drugi vino. »Jej, jej!« je silila Pavlo in grizla klobaso. »Saj bom vse sama pojedla.«

»Saj nisem lačna,« je dejala Pavla in otožno gledala po gorah.

»Na, pij!« je natočila Urška.

»Vino imaš?« se je začudila Pavla.

»Na, moraš!«

Pavla je goltnila nekaj požirkov in zopet molče strmela v zlati sončni dan.

»Najrajši bi ostala tu in ne šla nikoli več dol v dolino.«

26

»Za zmerom ne moreva ostati tu gori, hihhi,« se je zahehetala Urška. »Pa veš kaj? Pojdiva okoli na Trate. Saj ni mnogo dalje, pot pa je lepša in lahko se boš nagledala gor.«

»Na Trate?« se je zdrznila Pavla. »Ali niso Trate Ravnjakove?«

»Ravnjakove, da. Gori pa ni nikogar ko Joza, ki je pri živini. Rada bi videla živino.«

Pavli je bilo prav. Stopili sta še v cerkev, za slovo kratko pomolili in odšli po položni strani dol proti sedlu. Senturšeljce so rdele ob stezi, arnika je dišala, kakor po mehkeem baržunu jima je polzel korak.

Kake pol ure sta že hodili, tedaj sta začuli šklepetanje zvoncev in koj nato zagledali nekaj rejnih telet, ki so se radovedno približala in z vzdignjenim repom zopet zbežala.

Mimo studenca, ki je izviral pod skalo, in košatega brinja je zdrknila steza na Trate. Urška je prežala na levo in desno in jela hiteti, da se je Pavla začudila, zakaj. Nekoliko niže je zavila steza okoli hribočka, tik za tem pa je bila vzbočena pečina, pod katero so navadno vedrili pastirji. Tu je na leseni klopici čepel možki v lovski obleki in s širokim klobukom. Ko sta ženski tako iznenada tresčili pred njega, je skočil pokonci in obstrmel, toda Urška je že zagostelela:

Vse vrste štampiljk

za urade, trgovce, obrtnike in privatnike naročajte v Cirilovih knjigarnah Maribor in Ptuj.

Sobota nanj ponosna, mu bo hvaležna. — Nekaj je kalilo razpoloženje te proslave, in to kali skoro vsako podobno prireditev pri nas: netočnost. Če je prireditev napovedana na 8. uro, tedaj je ob pol devetih že prezgodaj, da bi se človek odpravil z doma; če prideš ob devetih, še tudi nisi zamudil. Veliki odmor, zavlečene točke, da se prireditev konča ob pol 12. uri ponoči, nikomur niso v reklamo. Kar je čez 1 uro in pol, je odveč. Tudi zastor naj funkcijonira.

»Martinišče.« Martineva nedelja je za naš zavod praznik vseh praznikov. Kot priprava na ta praznik je bila prejšnje dni tridnevna z govorom in blagoslovom. Na praznik sam, na Martinovo nedeljo, je bila slovesna služba božja tako dopoldne kakor tudi popoldne. Po večernicah so dijaki Martinišča priredili v Prosvetnem domu lepo igro štiridejanko »Beraški študent«. Priznati moramo, da so nas z nastopom presenetili. Kakor že v počitnicah igra študentov »Luč z gore«, ki so jo igrali katoliški študentje, tako nam je tudi ta martinska bila v prijetno zabavo in bi si takih iger in nastopov še večkrat želeli. Običajno proščenje je v Martinišču zbralo mnogo vernikov in gostoljubnosti zavoda je bilo deležnih ta dan mnogo sobočke in okoliške intelligence.

Gomilica. Po odhodu učiteljice gospe škrjančeve naša dvorazredna ljudska šola še zmeraj ni dobila nove učne moči. Jasno je, da gospod šolski upravitelj sam ne more uspešno poučevati okrog 120 otrok. Nujno je potrebno, da nam pristojne šolske oblasti čim prej pošljejo novo učno moč. — Tudi bi bilo potrebno, da se sedanja dvorazredna šola pretvori vsaj v tri-razredno, kot jo imajo tudi sosednje vasi Nedelica in Lipa. Res ne vemo, zakaj bi ravno naša vas morala imeti le dvorazrednico, ko imamo vendar ravno toliko šoloobveznih otrok, kakor pod Lipo ali v Nedelici, šolski prostori pa tudi niso nič slabši. — Za volitve se pripravljamo, ki bodo 6. decembra t. l. Imeli smo kar tri kandidate, pa je eden te dni odstopil, ker ni mogel sestaviti niti kandidatne liste.

Turnišče. V ponedeljek 15. t. m. se je začelo kopanje higijenskega vodnjaka pri cerkvi. Delo vodi g. Mavrič, mojster za kopanje vodnjakov, ki je poslan od higijenskega zavoda. Škoda je le, da se delo ni izvršilo že poleti, ko je bila suša. Pri dveh posestnikih so spet zmanjkale kokoši, za tatovi še ni sledu.

Turnišče. Tudi za našo občino so razpisane občinske volitve za 6. december. Vršijo se volitvene borbe za zmago za občinsko čast. Nasprotniki, katerih lista še nima dosedaj nikakega naslova, vedno hodijo okrog in obetajo vse mogoče za bodočnost, male plače, mostove itd. To delajo ta čas, dokler ne zasedejo zaželenih mest. Potem bi pa kar svoje suknje preobrnili. Kdor dosti obeta, malo da ali pa sploh nič. Volilci, na tako obetanje nič ne poslušajte. Spomnite se grozot in dogodkov v Rusiji in v Španiji in kaj dela tam sovjetski režim s kmeti. Citate večkrat v časopisih, kako se tam godi pod onimi, ki so obetali raj ali nebesa na zemlji, sedaj pa iz njega naredili pravi pekel. Sedaj je čas, da se trdno odločite in date svoje glasove za one zavedne, krščansko misleče moše, na čelu katerih je naš dosedanji župan Litrop Stefan, pristaš že od nekdaj dr. Koroščeve stranke. Volilci, moše! Dne 6. decembra vsi na volišče v Turnišče in dajte glasove za našo krščansko listo! Moše in fantje, kar naprej pogumno v boj za zmago naše krščanske domače stranke!

Sv. Sebeščan. Čudno postopanje občinskega odbora. Korporacije in vsa društva naše vasi so vložila prošnjo na notranjega ministra, da bi spremenili ime naše vasi iz Pečarjevec v Sv. Sebeščan. Že od davnih časov je ljudstvo nazivalo naš kraj za Sv. Sebeščan in tudi uradno se je zadnjih štirideset let kraj tako nazival. Po prevratu so prekrstili vas za Pečarjevec. Prošnja je prišla v izjavo tudi občinski upravi in slabo luč vrže včerašnja seja na naš odbor. Vsi katoličani — pet po številu — so bili za naziv Sv. Sebeščan in vsi luteranski odborniki — 13 po številu — so se zbal svetnika in so glasovali proti. Sicer upamo, da se notranji minister ne bo oziral na tako versko opredeljenost, temveč bo upošteval tehtne navedene vzroke. Občinski odbor se je baje prestrašil stroškov, čudno, ko pa pošilja kake deputacije v Ljubljano, takrat se ne boji izdatkov. Velika večina prebivalcev iz Pečarovec je za Sv. Sebeščan in ta želja mora biti upoštevana.

Smrt kost. Umrla je po daljši bolezni znana in spoštovana gospa Ružajeva, katere pogreb se je vršil ob številni udeležbi številnega občinstva lendavskega. Pogreb se je vršil 17. t. m. popoldne. Pokojnica je bila soproga še živčnega in sedaj vpokojenega zemljeknjiznega uradnika na tukajšnjem okrajnem sodišču. Pokojnici svetli svetla luč, vsem preostalim naše iskreno sožalje!

Občni zbor Prosvetne zveze.

Prosvetna zveza v Mariboru je imela v četrtek, 19. novembra, predpoldne svoj občni zbor. Zborovanje, ki je bilo prav dobro obiskano, je vodil predsednik g. dr. Josip Hohnjec. V svojem nagovoru je predsednik izvajal naslednje misli:

Adolf Hitler, nemški državni kancler, je rekel 1. 1933: »V dobi dveh in pol tisočletij so z malimi izjemami propadle vse revolucije, ker

njihovi voditelji niso spoznali, da bistvo revolucije ni prevzem oblasti, marveč vzgoja ljudi.« Ne bi se moglo reči, da so voditelji revolucij po svetovni vojni to bistvenost prezrli. Boljševiška revolucija v Rusiji se je hotela trdno zasedrati v narodu z vzgojo ljudstva, osobito pa mladine. Cilj boljševiške vzgoje je: vsak posameznik naj se smatra ne kot samostojna oseba z gotovim krogom pravic, marveč zgolj kot majhno kolesce v ogromnem kolesju kolektivnega (skupnega) gospodarstva, kot številka v množstvu. Središče boljševiškega prosveto-vzgojnega dela je boj zoper družino in religijo, ker obe odvrčata človeka od njegove prave naloge, to je od gospodarstva družbe. In ta družba neusmiljeno peha posameznika v gospodarsko pomanjkanje, v stisko in bedo in vedno večje uboštvo. Do prej nedosežene globine osirotele ljudske množice

»Oh, kdo pa je tu? Ravnjak! Ali ste sami v planini? Dober dan — Bog daj!«

»Odkod pa vidve prihajata?« se ni mogel navediti.

»Na Gori sva bili in zdaj greva tod domov, ker je tu pot lepša in bolj v senci.«

»Rad vama bi postregel, če gresta z menoj v koč. Kozjega mleka ne bosta marali; imam pa tudi kaj drugega.«

»Ne, Bog plačaj! Jesti imava dovolj s seboj in še celo vina imava. Počili si bova malo, če smeva, in kozarec vina boste z nama izpili; potem greva dalje.«

Ne da bi bila kaj v zadregi, se je Urška usedla na klop in je tudi Pavlo zraven sebe posadila. Ravnjak pa je pred njima obstal. Pavla je bila vsa rdeča, glavo je pokesila in ni rekla besedice. Tem bolj je Urška sukala jezik. Razgrnila je svojo jedračo, natočila vina in prisilila Ravnjaka in Pavlo, da sta pila... Kar nenadoma pa je postala nemirna, jela je brskati po obleki in po torbi in je na videz vsa iz sebe zavpila:

»Ježeš, uro sem izgubila!«

»Za božjo voljo, menda vendar ne!« se je ustrašila Pavla.

»Seveda — nikjer je ni. Tam pri cerkvi, kjer sva sedeli, tam sem jo še imela. Najbrž je tam kje ostala.«

»Bom jaz šel ponjo,« se je ponudil Ravnjak. »Vidve pa mi glejta na teleta, da si v peči kamne zajdejo!«

»Ne, ne!« je ugovarjala Urška; »morda sem jo spotoma izgubila; vi pa ne veste, kod sva šle. Sama jo moram iskati.«

»S teboj pojdem,« je rekla Pavla.

»Ne bodi otročja, Pavla! Saj se vendar ne bova ena druge držali ko kaki strahopetni Mojci. Sama bom hitrejša. Tu me počakaj in počij si!«

V tem je že odhitela. Za ovinkom se je še toliko vrnila, da je zaklicala:

»Ti, na vsak način me moraš počakati! Sama ne smeš naprej, da se ne izgubiva!«

Potem je izginila.

Pavla ni vedela, kaj naj počne. Kakor ovčka, tako je vdano obsedela; telo se ji je treslo, obraz je zardeval in zopet bledele.

Napol plaho, napol otožno jo je gledal Ravnjak in stara ljubezen ga je prevzela bolj ko kdaj koli. Vendar dolgo ni spregovoril in tudi dekle je molčalo. Nazadnje je dejal:

»Pavla.«

»Saj mi ni Pavla ime,« ga je suho zavrnila.

»Vem, Julka si. Toda če te smejo vsi ljudje za Pavlo klicati, te bom vendar smel tudi jaz.«

»Klič me, kakor me hočeš!«

zlata na svetu kot danes in še nikdar ni bilo zlato tako redko kot danes.

Gosli iz jekla.

Doslej so vijoline izdelovali samo iz lesa. A nekateri pravijo, da je napak misliti, da bi bil le les pripraven za vijoline in da je kovina prav tako dobra za odzvo v glas. V slavnem angleškem mestu Sheffieldu so zdaj otvorili tvornico glasbil, kjer izdelujejo novovratne kovinaste gosli. Nova kovina za te gosli je zlitina iz bakra, niklja in kroma, ki ima tako lastnost in zmožnost odmevanja kakor les. Seveda so potrebovali več let, preden so iznašli pravilno zlitino. Glas take vijoline se prav nič ne razlikuje od glasu lesa.